N°. 96. **A°. 1839.**

ZATURDAG, den 30sten NOVEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den 28 November 1839.*

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: ISAK ROBLES en MIRIAN PHILIP SIMONS; beide alhier geboren en woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 September.

De kwestie van het Oosten houdt nog steeds alle gemoederen bezig. Zeker is het dat bijaldien Mehemed-Ali misbruik van zijne gesteldheid wilde maken, Rusland zich tegen zijne plannen zoude verzetten. De Kozakken zouden aan de Arabieren het bezit van Konstantinopel, dezen zoo lang door de Czars begeerde buit, betwisten. Het is moeijelijk zich een juist denkbeeld te maken van de geheime oogmerken des Onderkonings, begunstigd door zoo vele onvoorziene omstandigheden, als daar zijn de dood des Sultans, eene met klippen bezaaide minderjarigheid, eene met de Egyptische zeemagt zich vereenigende vloot, een door afval gedund Turksch leger en eindelijk eene bevolking wankelende in het gevoel harer pligten en zelfs harer nationaliteit. Ziedaar de treden, van welke Mehemed zich zoude kunnen bedienen om den troon te beklimmen, indien hij werkelijk dit heerschzuchtig plan koesterde. Alles zal nu van de goede trouw des Onderkonings afhangen. Zijn zoon Ibrahim scheen uitermate begeerig te zijn om zich met Europesche soldaten te meten. Gelukkiglijk is deze krijgsman, die door eene zucht naar veroveringen bezield is, niet de beslisser over het lot des Ottomannischen rijks; Mehemed, meer gematigd, meer toegelicht door eene wijze ondervinding, schijnt op dit oogenblik aan zijnen zoon en aan zijne nakomelingschap slechts het rustige en onafhankelijke bezit van Egypte en Syrie te willen verzekeren.

Het is nog altijd te hopen dat deze combinatie den vrede van Europa zal verzekeren. Tot dat deze uitkomst bereikt zij, wapenen en rusten de Europesche Zeemogendheden schepen uit om tegen het zich tot Zeemogendheid verheffende Egypte te kunnen worstelen. Ten gevolge van den afval van het Turksche eskader, wappert de Egyptische vlag op vijftig oorlogs-vaartuigen; met deze magt kan Mehemed de voorwaarden voorschrijven van een traktaat, hetwelk hij schijnbaar zoude aannemen; de jonge Sultan heeft thans nog slechts tusschen het Russische of het Egyptische protectoraat te kiezen.

Eenige Part. Correspondentiën beweren dat Hafiz-pacha zich aan Ibrahim heeft onderworpen. Dit berigt is echter nog twijfelachtig; wat echter geenen twijfel lijdt, is dat in deze ernstige verwikkelingen de vloten van Engeland en Frankrijk in volkomene overeenstemming zullen handelen. Zoodanig is het eenige middel om met goed gevolg weerstand te kunnen bieden aan eene dubbele heerschzucht, die zich over het gansche Oosten dreigt uit te strekken, die van Keizer Nikolaas en die van den Onderkoning Mehemed.

— In het dagblad *le Sud* vinden wij de volgende bijzonderheden, die ten deele overeenstemmen met de laatstelijk medegedeelde telegrafische depeche:

Op den 14den Julij is *le Papin* met depeches voor den Heer Cochelet, konsul van Frankrijk, en voor de konsuls van Oostenrijk en Engeland uit Konstantinopel te Alexandrie aangekomen. Deze agenten hebben de onderstaande instructien ontvangen:

1°. Den onderkoning berigten, dat te Konstantinopel eene insurrectie werd gevreesd, dat men redenen had om hem als derzelver aanstoker te beschouwen, dat hij dien ten gevolge ophelderingen had te geven, aangezein de Mogendheden de beschermsters van Turkije zijn.

2°. Van den onderkoning eischen, dat de Turksche vloot onverwijld naar Konstantinopel worde teruggezonden.

De vertoogen, welke de konsuls, ten gevolge van die instructien, aan den onderkoning hebben gedaan, hebben Z. Hoogheid vertoornd. Wat de onlusten te Konstantinopel betreft heeft Mehemed-Ali verklaard geheel vreemd daaraan te wezen. Opzigtelijk het teruggeven van de Turksche vloot (die kort na de aankomst van het stoomschip *le Papin* in het gezigt van de haven was verschenen) heeft de Onderkoning ten sterkste geprotesteerd, de aanmerking makende, dat hij nog altijd in oorlog was, dat niets was geschikt en dat het mitsdien hoogst onstaatkundig zoude zijn, wanneer hij een zoo gewigtig onderpand uit zijne handen gaf.

Hij voegde er overigens bij: Het Russische leger moet op dit oogenblik binnen Konstantinopel zijn gerukt; wie weet welke gebeurtenissen kunnen plaats grijpen? Het is derhalve dubbel raadzaam de Turksche vloot in Egypte te bewaren, tot dat de zaken bepaaldelijk zullen zijn geregeld. Het laatste antwoord van den Onderkoning was eene formele weigering.

De konsul van Rusland heeft, hoewel geene speciale instructien bezittende, de vertoogen van de konsuls Cochelet, Campbell en Laurin schijnbaar krachtdadiglijk ondersteund. Men laat zich echter hier niet misleiden door de staatkunde van den graaf Medem.

— Wanneer men aandachtig de jongste berigten uit het Oosten, over Marseille zoowel als over Duitschland ontvangen, nagaat, wordt men getroffen door drie gewigtige tijdingen, als: 1°. Het sluiten van een verdrag tusschen Engeland, Oostenrijk en Frankrijk, geteekend te Weenen, in het belang der integriteit van het Ottomannische rijk; 2°. de teekening van een handelsverdrag, door de Porte en Oostenrijk; en 3°. het voornemen van Frankrijk om op een punt van Azie, en van Engeland, om op een belangrijk punt van Egypte te landen. Wij staan voor deze berigten intusschen niet in; wij gelooven zelfs dat het zoogenaamde Weener verdrag nog niet geteekend is, en ons gevoelen is dat de drie mogendheden zich niet zouden willen afscheiden van Rusland, hetwelk daardoor in eene valsche stelling zou gebragt worden, want het zou beroofd worden van zijn protectoraat over Turkye, zoo het zijn traktaat van Unkia Skilessi [illegible] elpen is [illegible] nieuwe Weener verdrag o[illegible] onder hem [illegible] Oostenrijk heeft er in de t[illegible] der geschikt [illegible] lang bij om met de Porte een [illegible] tarakt of Sta[illegible] handelsverdrag te sluiten a[illegible] kunstbewerk [illegible] land. Doch de staatkunde [illegible] die geheel [illegible] er kabinet zal geene inwilligi[illegible] stbare g[illegible] afpersen van eene mogendheid [illegible] nts in naam bestaat en die niet als v[illegible] naar [illegible] drag en in hare officiele handelingen zou beschouwd worden. — En wat eindelijk de ontscheping der Engelsche en Fransche troepen betreft, deze tijding achten wij van alle drie de meest gewaagde. Wij begrijpen het ongeduld des publieks om een einde aan de Oostersche kwestie te zien, doch dit is geene reden om zonder overleg als gaaf aan te nemen geruchten, door ligtzinnigheid of kwaadwilligheid verspreid.

De Madridsche dagbladen van den 19den zijn heden niet ontvangen. De opstandelingen, die in stoutheid toenemen om zoo veel mogelijk het oogenblik te verwijderen wanneer zij hunne minderheid zullen moeten erkennen en de wapenen nederleggen, hebben vermoedelijk wederom de depeches verbrand. Men ziet overigens op dit oogenblik geenerlei belangrijke tijding te gemoet uit dat land, hetwelk allengskens deszelfs algeheele bevrediging te gemoet gaat. Don Carlos zelf kan thans nog slechts bidden voor zijne verdedigers, welker leven hij ten minste hadde moeten pogen te redden.

— In den *Commerce* leest men als volgt:

De Parijsche nieuwsbladen zeggen, dat de Heer Decases door den koning der Franschen naar Don Carlos is gezonden om eene afdoende schikking met dien verdreven pretendent en het kabinet van Madrid tot stand te brengen. Die nieuwsbladen verhalen voorts, dat de Heer Decases, na zijnen last te Bourges gedeeltelijk te hebben vervuld, naar Madrid zal voortreizen om de goedkeuring van de koningin-regentes te verwerven. De Heer Decases zal, naar het schijnt, zich niet uitsluitend bepalen tot het behandelen van de politieke of particuliere kwestien tusschen Don Carlos en koningen Christina; hij moet ook gemagtigd wezen tot het sluiten van een huwelijk tusschen koningin Isabella en eenen der zonen van Lodewijk-Filip. Deze zoo menigwerf geopperde en even dikwijls voor onmogelijk verklaarde verbindtenis moet thans gemakkelijk zijn geworden, ten gevolge van plaats gehad hebbende gebeurtenissen; daarenboven zoude zij zoowel den algemeenen vrede waarborgen als den troon en het krediet van Spanje op hechtere grondslagen vestigen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 20 September.

De onrustige toestand der fabrijkdistrikten en de woelingen der chartisten aldaar, blijven voortduren. Meestal is echter de tusschenkomst der politie en der gewapende magt genoegzaam geweest om die pogingen te fnuiken. Te Bolton, nabij Manchester, heeft echter een werkelijk oproer plaats gehad. Den 12den heeft een bende van 2000 chartisten die stad doorkruist en aan de vreedzame ingezetenen schrik aangejaagd. Den volgenden dag hadden er op nieuw zamenrottingen plaats. Eenigen der belhamels werden door de gewapende magt gevat; zijnde het aantal door de stad in dienst genomen constapels toen tot 1500 vermeerderd. Bij het wegvoeren der gevangenen,

hebben de chartisten hen trachten te bevrijden, en zijn in het raadhuis; waar de gevangenen bij voorraad opgesloten waren, doorgedrongen. Sommigen der opgewondensten uit den volkshoop hebben pogingen om het raadhuis in brand te steken gedaan. Nu echter ontvingen de aangerukte troepen bevel, om op den oproerigen hoop met scherp te vuren, hetgeen het gewenschte gevolg had. De straten waren weldra schoon geveegd, en 24 der gevangene oproermakers werden, onder geleide van dragonders, naar Liverpool gebragt, waar zij voor de assises zullen moeten teregt staan. Er zijn bij dezen strijd wel gekwetsten, maar naar het schijnt geene dooden gevallen. Nabij Chester heeft de overheid niet minder dan 5000 geweren, die aldaar [illegible] geheimzinnige wijze waren aange[illegible]ng genomen. Volgens sommi[illegible] wapenen voor de chartisten [illegible] anderen meenen, dat men [illegible]s, om ze ten behoeve der Kar[illegible]anje binnen te smokkelen. Nog z[illegible]lgens welke alles op een misversta[illegible]ste en de geweren waren afgezonden, om de gegoede burgers in tijd van nood daarmede te wapenen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 25 September.

De jongste door particuliere brieven ontvangen berigten uit Weenen ten aanzien van de Oostersche geschillen zijn van eenigzins bedenkelijken aard. Mehemed Ali schijnt den eenen of anderen stouten slag in den zin te hebben; ten minste hij geeft zich daarvan het aanzien, hebbende hij in confidentiele gesprekken zich het gezegde laten ontvallen, dat zijn leger bij Marasch weldra wegens de onmogelijkheid om zich in die streken den noodigen leeftogt te verschaffen, genoodzaakt zal zijn andermaal vooruit te trekken. Mehemed Ali denkt misschien door zoodanige stappen de verrigtingen der Europesche diplomatie tot eenen gedwongen snelleren uitslag te brengen. Indien men eene uit goed onderrigte bron afkomstige verzekering mag gelooven, alsdan zoude hij in dit opzigt zeer wel eene verkeerde berekening kunnen hebben gemaakt. Alle verdere aantogt der Egyptische troepen in Klein-Azie naar den kant van Konstantinopel zoude aan Frankrijk, hetwelk de eenige mogendheid is, die eene gunstige gezindheid voor Egypte koestert, bezwaarlijk eene andere keus overlaten dan om zich met den eenen of anderen dwangmaatregel der overige mogendheden te vereenigen, want ook Frankrijk heeft zich opentlijk voor de instandhouding der integriteit en onafhankelijkheid des Ottomanischen rijks verklaard. Mehemed Ali zoude door de eene of andere vijandelijke daad voorzeker de verrigtingen der groote mogendheden bespoedigen, doch de uitslag daarvan zoude alsdan niet ten zijnen voordeele gedijen, gelijk hij nogtans onderstelt, want hij zoude onder de mogendheden eene hun als nog ontbrekende eenheid te weeg brengen, welke niet anders dan tegen hem zoude zijn gerigt. De sluwe Chosrew Pacha, die ditmaal den stand der zaken juister schijnt te doorzien dan zijn tegenstander, wordt gezegd zich te beijveren om het geduld van Mehemed Ali uit te putten en hem tot eenen overhaasten onbedachtzamen stap te verleiden, waardoor de Europesche mogendheden in de noodzakelijkheid wierden gebragt, om de Porte eene werkdadige ondersteuning te verleenen, welke de beteeming zoo niet den algeheelen ondergang van den eerzuchtigen stedehouder van Egypte ten gevolge konde hebben. Mehemed Ali schijnt zich werkelijk in den toestand te bevinden van Pyrrhus, den voormaligen koning van Epirus, om even als deze te kunnen zeggen: *Nog zulk eene overwinning en ik ben verloren!*

— De wapenschouwingen in het kamp bij Borodino zijn de volgende dagen, in tegenwoordigheid van den Keizer en de hem vergezelden Prinsen voortgezet. Na den afloop der parade op den 1sten dezer zijn die militairen, welke aan den slag van Borodino in 1812 deelgenomen hebben, aan den Monarch voorgesteld. In het geheel zijn bij de 3 wapenschouwingen 128 bataillons, 157 escadrons, 24 batterijen te voet en 9 rijdende batterijen met 264 kanonnen; een personeel van 38 generaals, 277 stafofficieren, 2619 officieren en 11,370 onderofficieren, 3241 muzijkanten en 98,250 soldaten, in alles 117,598 man, tegenwoordig geweest.

— Den 14den heeft men te Petersburg uit Borodino het berigt ontvangen, dat Z. K. H. prins *Alexander* der Nederlanden den 3den, en Z. K. H. prins *Albert* van Pruissen den 4den, aldaar aangekomen waren. Op beide dagen, evenzeer als op den 5den, hadden er wederom inspectien en manoeuvres plaats. In den namiddag van den 5den, werd eene bijzondere inspectie gehouden, voor prins *Alexander* der Nederlanden, van het Nieuw Russisch dragonder-regiment. Den 7den liet Z. M. de Keizer de volgende dagorder aan het leger uitvaardigen:

»Mijne Kinderen! Voor u staat het gedenkteeken dat van de roemrijke daden uwer kameraden getuigt. Hier op deze plaats waande voor 27 jaren een hoogmoedige vijand, het Russische leger te overwinnen, hetwelk voor Geloof, Czar en Vaderland streed. God strafte den vermetene: van de Moskwa tot aan den Niemen werd het gebeente der in het land gedrongen vermetelen verstrooid — en wij trokken in Parijs binnen! Thans is het oogenblik daar, om aan den roem dier groote daad een gedenkteeken te wijden. Zoo moge dan de gedachtenis van den voor ons onsterfelijken Keizer *Alexander I*, eeuwig duren; door zijnen vasten wil werd Rusland gered. Eeuwige roem zij onzen kameraden, die den heldendood stierven, en moge hunne verhevene daad aan ons en het laatste nageslacht ten voorbeeld strekken. En, wat u betreft, gij zult steeds de hoop en steun zijn van uwen Keizer en van Rusland, onzer aller moeder."

Bij eene ukase van denzelfden dag heeft de Keizer bevolen, dat, ter gedachtenis aan den roemrijken slag bij Borodino, alle generaals, staf officieren en militairen van mindere rangen, die aan genoemden veldslag hebben deelgenomen en zich nog in dienst bevinden, als jaarlijksche toelage tot hunne tegenwoordige bezolding nog de som zullen ontvangen, welke zij destijds als de aan hun toenmalige rang verknochte bezolding genoten.

— In de Russische dagbladen vindt men thans eene ukase des Keizers, van het begin der maand Julij, betreffende de in den aanvang van dit jaar plaats gehad hebbende vereeniging der zoogenaamde Vereenigde grieksche-kerk in de westelijke provincien des Rijks met de zoogenaamde Grieksche-moeder-kerk, van welke dezelve zich in het laatst der 16de eeuw had afgescheiden. De Vereenigde-grieksche kerk is die, welke den Paus van Rome erkent als geestelijk opperhoofd der Christenheid. Men berekent, dat door de bedoelde vereeniging 3 à 4 millioenen Christenen, die tot dusver onder het geestelijk gezag van den Paus stonden, zijn gekomen onder het gezag van de Petersbursche synode.

— Van Scutari wordt geschreven, dat op den 11 Julij eenige matrozen in het klooster Capo Radoni verschenen zijn, onder voorwendsel om water in te nemen. Aldaar bevond zich de Bisschop van Alessio, die van deze gelegenheid gebruik wilde maken om naar zijn klooster weder te keeren en werkelijk het Schip daartoe huurde. Hij begaf zich in gezelschap van eenen Priester op de bark, doch naauwelijks was hij daar gekomen, of hij werd met zijn reisgenoot door het zeevolk gegrepen, aan handen en voeten gebonden, in het ruim gesmeten en met den dood bedreigt, zoo zij eenig geluid maakten. Hierop keerden de matrozen met eenige hunner makkers gewapend naar het klooster weder en plunderen het geheel uit, den roof met zich naar hun vaartuig slepende. Hier bestalen zij nu nog den Bisschop, namen hem kruis, ring en horlogie af, benevens al zijn geld, en zetteden hem vervolgens met den Priester op een vrij verren afstand van de kust op eene ondiepte buiten boord. De Oostenrijksche konsul heeft, zoodra hem dit schelmstuk ter oore gekomen is, daarvan den Pacha van Scutari kennis gegeven, die terstond couriers naar alle punten van de albanesche kust gezonden heeft, om de roovers het landen te beletten, en tevens een vaartuig met dertig soldaten laten bemannen, om de booswichten op te zoeken.

— Een Italiaansch ingenieur, Zanino Volta, heeft het reusachtig ontwerp gevormd, om een onderaardschen weg door de Alpen van Graauwbunderland daar te stellen. Zijn ontwerp bestaat in het maken eener doorgraving door den berg Splügen en in het aanleggen van een spoorweg, welke den tegenwoordigen weg, die voor den handel van veel belang maar tevens zeer moeijelijk is, te vervangen; het noordelijk gedeelte van dezen spoorweg zou aan het meer van Zurich uitkomen, en het zuidelijk gedeelte met den spoorweg van Como naar Milaan in gemeenschap gebragt worden. Daar men reeds onderaardsche wegen of galerijen geboord heeft van meer dan een half uur lengte, bestaat er, volgens den heer Volta, geen reden, dat men ook geen langere onderaardsche wegen zou banen. Een onderzoek op de plaats had hem overtuigd, dat de granietrotsen die doorboord moeten worden, gemakkelijk voor den mijnaanleg zouden zwichten, en dat zelfs door nieuwe kunstbewerkingen de arbeid nog gemakkelijker zoude gemaakt worden. Aangezien de voortreffelijke hoedanigheid der graniet, zou het mogelijk zijn om deze voor de rails te gebruiken. Twee kantons hebben reeds hunne goedkeuring gehecht aan het stout ontwerp van den heer Volta, die zich moeite geeft, om het besluit voor de uitvoering te doen ingang vinden.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 27sten dezer, het Schip *de Drie Gebroeders*, Kapt. S. Y. Parma, van Amsterdam, hebbende 52 dagen reis, Passagiers: de Heeren George Nicholson en Echtgenoot en Appolonius van Rijk de Groot. —

UITGEKLAARD.

Den 28sten dezer, het Schip *de Zeevaart*, Kapt. K. J. Haasnoot; lading: 281 vaten Suiker, 148 balen schoone- en 1 dito vuile Katoen.

Den 29sten, het Schip *Mercurius*, Kapt. C. Wessels; lading: 332 vaten Suiker, 39 balen schoone- en 1 dito vuile Katoen, 50 puncheons Rum en 2985 ℔ oud Koper. — Beide naar Amsterdam.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.